

[Steen Folke]

linger fører til noget som helst resultat. Hvis det var Sovjetunionen, der som oplæg til forhandlinger havde vedtaget et nyt atomoprustningsprogram af samme dimensioner som præsident Reagans, ville det være blevet fnyssende afvist fra amerikansk side. Intet tyder på, at de amerikanske forhandlere kommer med en reel interesse i at opnå resultater; skinforhandlinger er jo desværre ikke noget ukendt begreb i den branche.

På NATO-forsvarsministermødet i sidste uge blev den fatale beslutning om de 572 atomraketter på ny bekræftet. Ifølge pressen tog Holland dog forbehold. Derimod forlød der ikke noget om, at forsvarsminister Søgaard skulle have taget forbehold. Hvis det alligevel skulle være tilfældet, vil jeg meget gerne høre om det, og jeg vil samtidig bede forsvarsministeren om at forklare, hvad det er for vigtige fremskridt, der omtales i communiquéet fra mødet.

Samtidig vil jeg spørge udenrigsministeren, hvad han har tænkt sig at sige på det kommende NATO-udenrigsministermøde i december måned, hvor beslutningen vel endnu en gang skal drøftes, og hvor Danmark vil have en oplagt lejlighed til at sige fra. Det skulle ikke være så svært at finde en motivering, som kan redde udenrigsministeren fra at tabe ansigt.

Oprindelig ønskede den danske regering jo en udsættelse af beslutningen i 6 måneder for at afprøve den sovjetiske forhandlingsvilje. Nu har Sovjetunionen erklæret sig rede til at indlede forhandlinger, og man behøver hverken at være diplomat eller psykolog for at indse, at det vil gavne forhandlingsklimaet, hvis NATO beslutter at stoppe forberedelserne til fremstilling og udstationering af de 572 atomraketter. Det vil jeg gerne opfordre udenrigsministeren til at arbejde for, og jeg vil bede om en kommentar hertil under debatten i dag.

Rent politisk burde det også i stigende grad være belastende for en dansk regering at være medansvarlig for en del af præsident Reagans vanvittige atomoprustningsprogram. Tingene hænger jo sammen; det er ikke bare det, at Reagan kom til at tale over sig på et ubelejligt tidspunkt om muligheden for en begrænset atomkrig; der var jo også beslutningen om neutronbomben, som netop er udviklet med henblik på en sådan krig, og de

572 mellemdistanceraketter er også tænkt i sådan en sammenhæng.

»En begrænset atomkrig i Europa« – i sandhed en rystende tanke, ja, sindssyg på den særlige måde, som dele af den militære logik kan være det. Netop de Pershing- og cruise-missiler, der er tiltænkt Europa, passer med deres uhyre præcision som hånd i handske til counterforce-strategien, som jo blev opfundet længe før Reagans præsidenttid, og som blev den officielt anerkendte amerikanske strategi allerede under præsident Carter.

Reagans senest annoncerede planer om en endnu mere forceret atomoprustning med MX-raketter og B-1 bombefly burde få den danske regering til at tage klart afstand og ikke blot til at udtrykke bekymring sådan i al almindelighed.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han vil tage klart afstand fra præsident Reagans seneste atomoprustningsplaner.

Danmark selv har ikke nogen atomvåben, men den officielle danske politik på dette område blev lige så stille undergravet ved hjælp af den flyaftale, som regeringen – jeg vil gerne sige skandaløst – indgik med USA uden om folketinget og uden så meget som at informere folketinget med ét ord om dette meget afgørende sikkerhedspolitiske skridt.

Forsvarsministeren har ikke hidtil villet udelukke, at de 100–120 amerikanske fly, der skal kunne komme allerede i en ikke nærmere defineret krisesituation, kan være udrustet med atomvåben. Hvad hjælper det, at Danmark er erklæret atomvåbenfrit, hvis atomvåben kan flyves hertil på få timer?

Derfor er det ikke nok at henholde sig til, at Danmark faktisk er atomvåbenfrit for tiden. Der er brug for oprettelsen af en internationalt garanteret atomvåbenfri zone, hvor atomvåben hverken kan oplagres eller transporteres igennem – meget gerne på nordisk basis. Den danske regering har i FN stemt for en resolution, der går ind for oprettelsen af sådanne zoner; det måtte gerne få nogle konsekvenser i praksis.

Specialarbejderforbundet, der som bekendt er socialdemokratisk ledet, har for nylig vedtaget at gå ind for oprettelsen af en sådan atomvåbenfri zone i Norden. Men regeringens holdning har mildest talt været tvetydig. Hvis man samler udtalelser fra statsministeren, udenrigsministeren og andre socialdemokrater fra sommerens debatter om